

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

Bejenaru Iurie

Burduh Victor

juducând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2022, în cauza penală privind-l pe

Agapii Igor Xxxxx, născut la xxxxx, domiciliat în s. Xxxxx r-nul Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 23.02.2021 - 17.06.2021

2. instanța de apel: 12.07.2021 - 01.02.2022

3. instanța de recurs: 21.04.2022 - 04.10.2022

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 17 iunie 2021, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Agapii Igor Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 152 alin.(2) lit. e) Cod penal, la închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 10 (zece) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis;

- art.151 alin. (4) Cod penal, la închisoare pe un termen de 8 (opt) ani și 8 (opt) luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, pentru concurs de infracțiuni lui Agapii Igor i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a încasat de la Agapii Igor în beneficiul statului suma de 16072 lei cu titlu de cheltuieli judiciare suportate la urmărirea penală.

S-au admis integral acțiunile civile la cererea părților vătămate, s-a încasat de la Agapii Igor Xxxxx în beneficiul părții vătămate Jignea Fiodor, suma de 812 lei cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul material cauzat și s-a încasat de la Agapii Igor în beneficiul succesorului părții vătămate Cucuș Vitalie suma de 6500 lei cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul material și moral cauzat.

2. Potrivit sentinței, Agapii Igor, la data de 16.12.2020 aproximativ ora 23.00, aflându-se la domiciliul lui Bour Victor, situat în s. Vărzărești r-nul Nisporeni, în coautorat cu o altă persoană în privința căreia s-a dispus ca dosarul penal să se disjunge, acționând cu intenție directă, din relații ostile apărute spontan, urmărind scopul cauzării vătămarilor corporale, i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste corp lui Jignea Fiodor, cauzându-i acestuia conform raportului de expertiză nr. 202112D0011 din 18.01.2021, fractura coastei IX fără deplasarea fragmentelor, echimoze în jurul ambilor ochi cu trecere pe obraji, pe fon de edem, escoriații pe față, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare medie.

Astfel, prin acțiunile sale inculpatul Agapii Igor a comis infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit e) Cod penal, după semnele calificative - *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art.151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, acțiune săvârșită de două persoane.*

Tot el, la data de 20.01.2021, în jurul orelor 15:00, aflându-se în locuința lui Cucuș Arcadie din s. Vărzărești, r-ul Nisporeni, în stare de ebrietate, pe fonul unor relații ostile preexistente acutizate spontan din cauza consumului excesiv de alcool, având scopul vătămării integrității corporale, intenționat, i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste întreg corpul lui Cucuș Arcadie, cauzându-i potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 202112C0009 din data de 09 februarie 2021, traumă cranio-cerebrală exprimată în echimoză și escoriații pe față, hemoragii pe mucoasa buzei superioare și în țesuturile moi ale capului, contuzie cerebrală, trauma gâtului manifestată în echimoză pe gât, hemoragii în țesuturile moi ale gâtului, trauma toracelui materializată în echimoze pe torace, fracturi ale coastelor IV, V, VI, VII pe dreapta, V, VII, VIII, IX, X pe stânga, lezarea plămânului drept cât și trauma abdomenului exprimată în echimoze pe abdomen, hemoragii la nivelul ficatului și în țesuturile moi retroperitoneale bilateral, leziuni care sunt periculoase pentru viață, și care au determinat direct decesul victimei la aceeași dată în jurul orelor 19:00.

Astfel, prin acțiunile sale inculpatul Agapii Igor a comis infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (4) Cod penal, adică, *acțiunile intenționate exprimate în vătămare corporală gravă a integrității corporale și sănătății unei persoane, vătămare care este periculoasă pentru viață și care au provocat decesul victimei.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Doina Guțanu, în numele inculpatului Agapii Igor, prin care a solicitat casarea sentinței, în partea aplicării pedepsei, pronunțarea unei noi sentințe, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai mică și casarea sentinței în partea încasării cheltuielilor judiciare

suportate la urmărirea penală în sumă de 16072 lei. Acordarea inculpatului Agapiei Igor unui avocat care acordă asistență juridică calificată garantată de stat.

În motivarea cererii de apel, apărarea a invocat că:

- nu este de acord cu sentința în partea individualizării pedepsei penale și a cheltuielilor judiciare, or, în cadrul cercetării judecătorești inculpatul a întocmit personal cerere conform art.364¹ Cod de procedură penală prin care a solicitat să fie examinată cauza penală pornită în privința lui într-o procedură simplificată;

-inculpatul a recunoscut pe deplin faptele indicate în rechizitoriu și a fost de acord ca examinarea cauzei să aibă loc în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, nesolicitând să fie administrate probe noi din partea apărării. Astfel, în cazul în care inculpatul acceptă o asemenea procedură de examinare a cauzei penale, ușurând într-un fel examinarea cauzei în instanța de judecată, se presupune că instanța urmează a avea o atitudine mai umană și tolerantă față de inculpat, care se materializează prin micșorarea cu 1/3 a pedepselor ce urmează a fi aplicate inculpatului. Conform art. 364¹ Cod de procedură penală pedeapsa cu închisoarea se micșorează cu 1/3 atât din pedeapsa minimă cât și din pedeapsa maximă;

- inculpatul Agapiei Igor a recunoscut vinovăția pentru fapta comisă, deci, a contribuit la o examinare rapidă și completă a cauzei penale. Totodată ca circumstanță ce atenuează răspunderea penală a inculpatului este căința sinceră, contribuirea activă la descoperirea infracțiunilor. Acesta la medicul narcolog sau psiholog nu se află, iar cumulul acestor circumstanțe atenuante sunt suficiente pentru a ajunge la concluzia că inculpatul merită o pedeapsa mai blândă;

- referitor la circumstanțele agravante, remarcă că, acestea nu au fost stabilite nici la urmărirea penală, nici în cadrul instanței de judecată, iar prin aplicarea unei pedepse mai blânde, comportamentul inculpatului va putea fi corectat, fiind astfel realizat scopul pedepsei penale;

- instanța nejustificat a perceput din contul inculpatului cheltuielile judiciare în sumă de 16072 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2022, a fost admis apelul avocatului Guțanu D., în numele inculpatului Agapiei Igor și casată parțial, în latura penală, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, sentința Judecătoriei Ungheni din 17 iunie 2021, și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: Procesul penal în privința inculpatului Agapiei Igor recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, a fost încetat în temeiul art. 2 al Legii privind amnistia, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 243 din 24.12.2021. A fost exclus art. 84 Cod penal. Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, analizând în ansamblu probele cauzei penale date prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, permit instanței de apel de a concluziona despre existența în acțiunile inculpatului Agapiei Igor a indicilor infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit e) Cod penal, după

semnele calificative - *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art.151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, acțiune săvârșită de două persoane și infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (4) Cod penal, după indicii calificativi - acțiunile intenționate exprimate în vătămare corporală gravă a integrității corporale și sănătății unei persoane, vătămare care este periculoasă pentru viață și care au provocat decesul victimei.*

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ CPP, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că, instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Subsecvent, vis-a-vis de apelul declarat, dar și cererea avocatului Victor Palancica, susținută de inculpatul Agapii Igor, privind aplicarea actului de amnistie, instanța de apel a reținut că argumentele invocate poartă un caracter fondat, din care motive instanța statuează de a aplica în privința inculpatului Agapii Igor în partea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, prevederile art. 2 din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, din următoarele considerente.

În acest context, instanța de apel a notat că, prin sentința Judecătoriei Ungheni din 17 iunie 2021, inculpatul Agapii Igor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, infracțiune care a fost comisă la data de 16 decembrie 2020, adică, până la adoptarea Legii RM nr. 243 din 24.12.2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”, iar sancțiunea art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, stabilește pedeapsa cu închisoare de la 5 la 7 ani și este atribuită conform art. 16 Cod penal, categoriei infracțiunilor grave.

În cursul judecării cauzei, la orice etapă a procedurilor, inculpatul personal sau prin intermediul unui avocat, este în drept să solicite încetarea procesului penal, în privința sa, în temeiul art. 2 al Legii nr. 243 din 24.12.2021.

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, inculpatul Agapii Igor a susținut demersul avocatului Palancica Victor și-a manifestat acordul privind aplicarea în privința sa a actului amnistiei, care a fost consemnat în procesul-verbal de audiere a inculpatului și anexat la materialele cauzei.

În acest punct de analiză, este relevant de a preciza că, înainte de a aplica actul amnistiei față de inculpat, instanța urmează să determine, dacă acesta anterior nu a beneficiat de actul de amnistie sau de grațiere, în privința lui nu a fost înlăturată anterior răspunderea penală, de trei sau mai multe ori, în temeiul împăcării părților conform prevederilor art. 109 din Codul penal nr.985/2002, anterior nu a mai fost condamnat pentru comiterea infracțiunilor grave, deosebit de grave sau excepțional de grave.

Astfel, reieșind din textul legii precitat, instanța de apel a conchis că, pentru aplicarea amnistiei față de persoanele inculpate, este suficient să fie întrunite cel puțin unul dintre criteriile enumerate supra.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că, la cazul dedus judecării inculpatul Agapii Igor nu cade sub incidența restricțiilor formulate în art. 6 din Legea nr. 243, iar potrivit prevederilor art. 9 al aceleiași Legi, persoanele condamnate pentru concurs de infracțiuni se amnistiază pentru fiecare infracțiune în parte, dacă vreuna dintre acestea întrunește condițiile prezentei legi.

Din aceste considerente, faptele incriminate ce țin de vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, constatată în ședința instanței de apel, cât și persoana inculpatului Agapii Igor, care conform revendicării are un înscris, anterior fiind condamnat pentru comiterea unei infracțiuni mai puțin grave, nu a mai beneficiat de actul de amnistie sau grațiere, în privința lui nu au fost încetate procesele penale, de trei sau mai multe ori, în baza art. 109 Cod penal, infracțiunea incriminată inculpatului a fost comisă până la adoptarea Legii nr. 243 din 24.12.2021, pentru care Legea penală prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, inculpatul solicitând încetarea procesului penal, în legătură cu intervenirea actului de amnistie.

Pentru motivele expuse supra, deși vinovăția inculpatului, Agapii Igor, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, este adevărată, inculpatul a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ CPP, instanța de apel a dispus eliberarea inculpatului Agapii Igor de executarea pedepsei penale pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal și va înceta procesul penal în această parte, or, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale, a executării pedepsei, precum și altor consecințe ale condamnării.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului Agapii Igor pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, instanța de apel a reținut că, la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpatului Agapii Igor, instanța fond a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicând-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală și anume că, inculpatul Agapii Igor a comis o infracțiune deosebit de gravă atentând la viața persoanei, la locul de trai este caracterizată negativ, anterior a mai fost judecat, a acceptat judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală și în baza art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, noile limite constituie de la 8 ani la 10 ani.

Instanța de apel a respins alegațiile avocatului precum că, la pronunțarea sentinței instanța i-a aplicat inculpatului Agapii Igor o pedeapsă prea aspră, or, instanța de fond a ținut cont de personalitatea inculpatului și gravitatea infracțiunii comise de către inculpat, a acceptat cererea de a fi examinată cauza în procedura simplificată, iar inculpatul a beneficiat de reducerea termenului de pedeapsă cu 1/3 și nu este temei de a desființa sentința emisă în partea solicitată.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că, chiar dacă ultimul a recunoscut vinovăția, s-a căit sincer de cele comise, a solicitat examinarea cauzei în procedură

simplificată, reeducarea și corectarea inculpatului Agapii Igor nu este posibilă fără izolarea de societate, or, ultimul este caracterizat negativ, a recunoscut vinovăția, nu se află la evidența medicului narcolog sau psiholog, de rând cu cele menționate, instanța de apel a reținut că, pedeapsa stabilită și individualizată de către instanța inferioară, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal.

Instanța de apel a mai stabilit că, la individualizarea pedepsei instanța de fond a reținut că, inculpatul Agapii Igor acționând intenționat a condiționat vătămarea corporală gravă a integrității corporale și a sănătății victimei Cucuș Arcadie, vătămări care sunt periculoase pentru viață și care au provocat decesul victimei, care este cea mai gravă formă de manifestare a violenței împotriva ființei umane, iar încălcarea dreptului de a trăi creează o stare de nesiguranță socială, un dezechilibru periculos pentru însăși existența societății și care este susceptibilă răspunderii penale, iar pedeapsa urmează a fi echitabilă gravității faptelor săvârșite de către inculpat.

Totodată, instanța de apel a reiterat că, prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal se aplică în cazul unui concurs de infracțiuni, la caz, necesitatea aplicării art. 84 alin. (1) Cod penal a decăzut, or, inculpatul Agapii Igor a fost amnistiat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, prin urmare ultimul urmează să execute pedeapsa stabilită prin sentința instanței de fond pentru infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, 8 (opt) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Cu privire la argumentele apelului privind respingerea solicitării de a fi încasate cheltuielile judiciare în sumă de 16 072 lei din contul inculpatului Agapii Igor cu dispunerea spre a fi încasate din contul statului, instanța de apel le-a apreciat critic și le-a respins, ca nefondate.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că, la caz au fost efectuate mai multe rapoarte de expertiză și anume: raportul de expertiză judiciară, nr. 202112D0011 din 18.01.2021, costul căreia constituie 320 lei (vol. I, f.d. 42 - 43), raportul de expertiză judiciară nr. 202112C0009 din 09.02.2021, costul căreia constituie 4 576 lei (vol. II, f.d. 66-73) și raportul de expertiză judiciară nr. 202105O0031 din 05.03.2021, costul căreia constituie 10 920 lei (vol. II, f.d. 89-92), iar în total, costul expertizelor constituie 16 072 lei.

În acest sens, instanța de apel a reținut ca fiind justificată soluția instanței de fond în această parte și întemeiat a fost admisă solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpatul Agapii Igor a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă totală de 16 072 lei, or, potrivit normelor legale menționate supra cheltuielile judiciare solicitate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză, urmează a fi trecute în contul inculpatului.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea parțială a acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care potrivit prevederilor art. 389 alin.(4) pct.2) Cod de procedură penală, coroborat cu art. 107 alin.(1) Cod penal, inculpatul Agapii Igor recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin.(2) lit.e) Cod penal, să fie

liberat de executarea pedepsei în baza art. 2 din Legea nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova, în rest cu menținerea dispozițiilor deciziei, în partea excluderii prevederilor art. 84 alin.(1) Cod penal și a sentinței în partea soluționării acțiunii civile, cheltuielilor de judecată și soarta corpului delict.

În motivarea recursului indică:

- instanța de apel verificând cauza sub aspectul întrunirii de către inculpat a exigențelor actului de amnistie urma să aprecieze just, dacă acesta poate fi aplicat ținându-se cont nu numai de sancțiunea normei penale imputate inculpatului, ci și de alte criterii ce țin de practica judiciară în materia aplicării dispozițiilor art. 107 Cod penal, inclusiv și de raționamentele expuse în Legea nr.243;

- aplicarea amnistiei față de inculpat, nu constituie temei de reabilitare a persoanei, fapt care prezumă că inculpatul urmează a fi recunoscut vinovat de comiterea faptei imputate, sau, ca excepție a faptei prejudiciabile elementele căreia au fost identificate de către instanța de judecată (în sensul recalificării acțiunilor inculpatului în favoarea acestuia) și cu dispunerea liberării acestuia de executarea pedepsei;

- una din soluțiile, care poate fi adoptată la finalizarea examinării cauzei penale în cazul aplicării prevederilor Legii nr.243, o reprezintă sentința de condamnare, acest fapt fiind expres prevăzut la art. 389 alin.(4) pct.2) Cod de procedură penală - cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 din Cod penal;

- cât privește adoptarea unei sentințe de încetare a procesului pe motivul intervenirii amnistiei, situație masiv întâlnită datorită practicii judiciare existente la aplicarea legii anterioare cu privire la amnistia, din 29.07.2016, aplicarea amnistiei cu emiterea unei hotărâri de încetare a procesului penal nu se regăsește în conținutul art.391 Cod de procedură penală;

- soluția de moment adoptată de către colegiul penal, privind încetarea procesului penal în baza actului de amnistie, nu este acceptabilă, or, acest fapt contravine normelor procesuale în vigoare;

- adoptând o soluție de încetare a procesului penal instanța de judecată nu poate determina și constata din punct de vedere juridic corespunderea exactă între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de către inculpat și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală, fapt ce contravine prevederilor art.107 Cod penal, 285 alin.(2), 275 pct.4) Cod de procedură penală și Legii nr.243;

- aplicarea oricărei modalități de liberare de pedeapsă penală, prevăzute de prezenta lege, poate avea loc doar în condițiile în care organul de urmărire penală, instanța de judecată sau judecătorul de instrucție constată întrunirea cerințelor stipulate la alin.(1);

- pentru aplicarea amnistiei față de persoanele inculpate, acestea urmează să fie liberate/absolvite de executarea pedepsei, or adoptarea unei soluții de încetare a procesului penal este contrară situației prevăzute la art.8 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova,

care prevede posibilitatea absolvirii inculpatului de la executarea pedepsei principale, însă nu și a pedepsei secundare — dacă sancțiunea normei prevede și pedeapsa complementară care urmează a fi aplicată inculpatului și poate fi făcută doar la emiterea unei sentințe de condamnare.

În drept recurentul și-a întemeiat recursul în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul declarat urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept de al admite, cu casarea parțială sau totală a hotărârilor atacate, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Așadar, reieșind din textul recursului declarat, autorul îl întemeiază prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că, decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, astfel soluția de încetare a procesului penal în privința inculpatului Agapii I., conform actului de amnistie, este contrară prevederilor legale.

Colegiul penal reține că prin sentință Agapii Igor Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza: art. 152 alin.(2) lit. e) Cod penal, la închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 10 (zece) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis; art.151 alin. (4) Cod penal, la închisoare pe un termen de 8 (opt) ani și 8 (opt) luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, pentru concurs de infracțiuni lui Agapii Igor i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Guțanu D., în numele inculpatului Agapii Igor, prin care a solicitat casarea acesteia în partea aplicării pedepsei și în partea încasării cheltuielilor judiciare.

Instanța de apel admis apelul avocatului și a casat parțial sentința, în latura penală, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, și a pronunțat o nouă hotărâre, prin care procesul penal în privința inculpatului Agapii Igor recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal, a fost încetat în temeiul art.2 al Legii privind amnistia, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr.243 din 24.12.2021. A fost exclus art.84 Cod penal. Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

La caz, procurorul a solicitat casarea parțială a deciziei, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Agapii Igor recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal, să fie liberat de executarea pedepsei în baza art.2 din Legea nr.243 din 24.12.2021, privind amnistia în

legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova, în rest cu menținerea dispozițiilor deciziei, în partea excluderii prevederilor art. 84 alin.(1) Cod penal și a sentinței în partea soluționării acțiunii civile, cheltuielilor de judecată și soarta corpului delict.

Analizând conținutul hotărârilor pronunțate de instanțele de fond, în raport cu recursul înaintat, Colegiul penal lărgit atestă că, la caz nu se contestă soluția instanței de apel de menținere a sentinței primei instanțe privind condamnarea inculpatului Agapii I., în baza art.151 alin.(4) Cod penal, la 8 ani 8 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis și excluderea prevederilor art.84 alin.(1) Cod penal, la fel cum nu se contestă nici condamnarea inculpatului în baza art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal, or, vinovăția acestuia a fost stabilită de instanța de fond, cauza fiind examinată în baza art.364¹ Cod de procedură penală, în temeiul probelor administrate în faza urmăririi penale.

Astfel, la caz se constată, că ulterior adoptării sentinței, la data de 24.12.2021 a intervenit Legea nr.243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova, fapt ce condiționează, în lipsa restricțiilor la caz, aplicarea acesteia în privința inculpatului Agapii Igor recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal.

Totodată, Colegiul penal consideră că, soluția instanței de apel de încetare a procesului penal în temeiul art. 2 al Legii privind amnistia, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr.243 din 24.12.2021, este neîntemeiată, la adoptarea căreia nu s-a ținut cont de următoarele.

Potrivit art.413 alin. (1) Cod de procedură penală, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, cu excepțiile prevăzute în Partea specială titlul II capitolul IV secțiunea 1.

Conform art.415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Conform art.1 alin. (1), art. 7 alin. (1) – (8) Cod de procedură penală, procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești desfășurată în conformitate cu prevederile prezentului cod, exceptând doar situațiile când prioritate au reglementările internaționale sau când unele prevederi legale sunt declarate neconstituționale. Potrivit art. 2 alin. (4) Cod de procedură penală, normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate numai cu condiția includerii lor în prezentul cod.

Astfel, în corespundere cu art. 107 alin. (1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. Potrivit art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit amnistia. Conform art. 285 alin. (2) și (7) Cod de procedură penală, încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4)–9) din prezentul cod.

Încetarea urmăririi penale și liberarea persoanei de răspundere penală nu pot avea loc contrar voinței acesteia. În acest caz, urmărirea penală continuă.

Potrivit art.350 alin. (1) Cod de procedură penală, dacă în ședința preliminară s-au constatat temeiurile prevăzute în art.332, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. Conform art.332 alin.(1) și (5) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.285 alin.(2), instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. În cazul prevăzut la art.275 pct.4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

Conform art.389 alin.(1) și (4) pct.2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 Cod penal.

Potrivit art.396 pct. 2) Cod de procedură penală, dispozitivul sentinței de încetare a procesului penal trebuie să cuprindă dispoziția de încetare a procesului penal și motivul pe care se întemeiază încetarea procesului.

În corespundere cu art. 1 alin. (4) din Legea nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, aplicarea amnistiei față de persoanele inculpate se decide de instanța de judecată, la faza de judecare a cauzei.

Art.2 alin.(1) și (4) prescriu că, procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

Însă, instanța de apel, întemeiat a stabilit că prima instanță corect a constatat că, prin acțiunile sale, inculpatul Agapii Igor a săvârșit inclusiv infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e), la fel întemeiat a statuat de a aplica în privința inculpatului Agapii I. în partea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, prevederile art. 2 din Legea nr.243 din 24 decembrie 2021, privind amnistia, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 243 din 24.12.2021, din motivele expuse în aceasta, însă neîntemeiat a dispus că „*Procesul penal în privința inculpatului Agapii Igor recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, se încetează în temeiul art. 2 al Legii privind amnistia, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 243 din 24.12.2021*”, astfel încetând procesul, contrar prevederilor art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală.

Reieșind din cele expuse, instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiate concluziile instanței de apel de încetare a procesului penal, deoarece consecutivitatea prescripțiilor din art. 1 alin. (1), 7 alin. (1) – (8) , 2 alin. (4), 275 pct. 4), 285 alin. (2) și

(7), 350 alin. (1), 332 alin. (1) și (5), 384 alin. (1), (3) și (4), 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394 alin. (1) pct. 1), 2) și 5), 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, atestă clar și concludent că încetarea procesului penal în cazul amnistiei poate fi dispusă doar de instanța de fond, și doar pînă la începerea cercetării judecătorești, când inculpatul consimte (art.350 alin.(1), 332 alin.(1) Cod de procedură penală).

Ulterior însă, dat fiind că procedura continuă în mod obișnuit (art.332 alin.(5) Cod de procedură penală), instanțele de fond și de apel (art.413 alin.(1), art.415 alin. (1) pct. 2), 419 Cod de procedură penală), hotărâsc asupra învinuirii înaintate inculpatului și aplicarea actului de amnistie doar prin adoptarea sentinței sau deciziei, de condamnare, când vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar în dispozitiv - cu constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei (art. 384, 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394, 395 Cod de procedură penală).

Astfel, instanța de recurs, în speța dată, găsește întemeiate argumentele recursului declarat de procuror și solicitarea acestuia de pronunțare a unei noi hotărâri și constată că, concluziile instanței de apel de încetare a procesului penal, ca fiind eronate și neîntemeiate, iar în prezenta speță prin pronunțarea unei noi hotărâri nu se va agrava situația inculpatului, care prin hotărârile instanțelor de fond a fost recunoscut vinovat inclusiv de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, la caz doar urmând a fi liberat de pedeapsa stabilită prin sentință, în baza acestui articol.

În temeiul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, recursul declarat de procuror urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărârilor instanței de apel și a primei instanțe, în latura penală, în partea condamnării în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, rejudecată cauza în această parte și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit căreia, în temeiul art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, art. 107 Cod penal: Agapii Igor Xxxxx, recunoscut vinovat în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, se liberează de pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Ungheni din 17 iunie 2021, în temeiul art. 2 al Legii privind amnistia, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 243 din 24.12.2021. În rest, celelalte dispoziții ale deciziei se mențin.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2022 și sentința Judecătoriei Ungheni din 17 iunie 2021, în cauza penală în privința lui **Agapii Igor Xxxxx**, în latura penală, în partea condamnării în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, rejudecă cauza în această parte și pronunță o nouă hotărâre, potrivit căreia, în temeiul art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, art. 107 Cod penal:

Agapii Igor Xxxxx, recunoscut vinovat în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, se liberează de pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Ungheni din 17 iunie 2021, în temeiul art. 2 al Legii privind amnistia, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 243 din 24.12.2021.

În rest, celelalte dispoziții ale deciziei se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 03 noiembrie 2022.

Președinte	Timofti Vladimir
Judecător	Cobzac Elena
Judecător	Țurcan Anatolie
Judecător	Bejenaru Iurie
Judecător	Burduh Victor